

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
III / 2146 - 5 / 2017	
2018 FEBR 05. Kézbesítéssel	
1	Kezelőiroda:
db	<i>[Signature]</i>

Az Alkotmánybíróság III/2146/2017. számon folyamatban lévő, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és az egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) 1.§ (2) bekezdés 3) pont 2. fordulata elleni bírói kezdeményezés (rokkantsági ellátásra való jogosultság) tárgyában meghozott végzése alapján az alábbiakról tájékoztatom az Alkotmánybíróságot.

Az AJB-1377/2017.számú jelentésemben felkértem az emberi erőforrások miniszterét, hogy fontolja meg, az Mmtv. 1. § (2) bekezdés 3. pontja szerinti havi átlagjövedelem fogalmának pontosítását, hogy azon személyek esetében is alkalmazható legyen az ellátáshoz szükséges kedvezőbb számítási mód, akik a referencia-időszakban nem, de a munkaviszonyuk megszűnésének évében – még ha nem is közvetlenül a kérelem benyújtását megelőző nappal bezáróan – rendelkeznek 180 naptári nap biztosítási idővel.

2017. július 18-án kelt válaszlevelében az Emberi Erőforrások Minisztériumának szociális ügyekért és társadalmi felzárkózásért felelős államtitkára (a továbbiakban: államtitkár) arról tájékoztattott, hogy az Mmtv. havi átlagjövedelem fogalmának 2016. évi módosítására a korábbi évek jogalkalmazó tapasztalataiból kiindulva, a komplex minősítések időbeli hatályára vonatkozó szabályozás kialakításával összefüggésben volt szükség. A jogszabálmódosítást megelőzően a megváltozott munkaképességhez kapcsolódó különféle ellátások, kedvezmények jogosultsági időtartama elcsúszott egymástól, amely a gyakorlatban kezelhetetlen és követhetetlen volt mind az ügyfelek, mind a foglalkoztatók számára.

A módosítással összefüggésben a jövedelemszámításnál figyelembe vett időszakot a jogosultság kezdő időpontja helyett a kérelem benyújtásához viszonyítottan kell megállapítani, figyelemmel arra, hogy a hatósági eljárás során – különösen a rehabilitációs ellátások esetén – a jogosultság kezdő időpontja nem minden esetben előre meghatározható.

Fenti jelentésemben megállapítottam, hogy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 327/2011. (XII.29.) Korm. rendelet szerinti melléletek kérelemhez történő csatolása miatt jelentős nehézséget okoz az ügyfelek részére a kérelem határidőben történő benyújtása. Az államtitkár szerint a kérelmek postai úton történő benyújtása mellett lehetőség van arra, hogy ha az ügyfél már tudja a keresőtevékenységének várható megszűnési időpontját, akkor az adatlap megfelelő részének kitöltésével a munkaviszony megszűnésére vonatkozó iratok nélkül, azok későbbi csatolásának szándékával és jelzésével nyújtsa be a kérelmét. Hivatkozott arra is, hogy általános jogalkalmazói tapasztalatok szerint az ügyfelek az ügyintézési idő optimalizálása érdekében jellemzően a munkáltatói igazolások elkészülte előtt benyújtják az ellátás iránti kérelmüket, mivel az eljárásban először a komplex minősítésükre kerül sor. Figyelemmel arra, hogy a komplex minősítés során személyesen járnak el, így az addigra már a rendelkezésükre álló iratok kérelemhez történő becsatolásáról tudnak gondoskodni.

Az államtitkár válaszában azt is jelezte, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 37.§-ában foglaltak szerint, amennyiben a kérelemhez nem került teljes körűen csatolásra minden szükséges irat, az eljáró hatóság legfeljebb 45 napos határidővel hiánypótlásra hívja fel az ügyfelet, mely során az ügyfélnek lehetősége van az összes iratot a hatóság rendelkezésére bocsátani. Tekintettel arra, hogy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárásokban az ügyintézési idő 50 nap, amely időtartamban a rehabilitációs hatóságoknak a komplex minősítés mellett a jogosultsági feltételek elbírálásához szükséges információk beszerzéséről is kell gondoskodnia, általában 8 napos határidővel kéri fel az ügyfeleket hiánypótlásra. Amennyiben az ügyfél nem tudja az előírt határidőn belül csatolni az iratokat, határidő hosszabbítást is kérhet, melyről a hiánypótlásban tájékoztatja a hatóság az ügyfelet. Az államtitkár a fentiekre tekintettel azt hangsúlyozta, hogy álláspontja szerint a jelentésben feltárt nehézségek ellenére az ügyfeleknek lehetőségük van az eljárás során, annak lezárultáig becsatolni az iratokat, így nem esnek el a kedvezőbb havi átlagjövedelem-számítástól.

A jelentésben felvetett átlagjövedelem-számítási javaslattal kapcsolatosan az államtitkár jelezte, hogy ha a havi átlagjövedelem számítási szabályát a munkaviszony megszűnésének az évére korlátoznánk, akkor hátrányosan érintené azokat, akik a 180 naptári napnyi egészségbiztosítási járulékköteles jövedelmük egy részét a munkaviszony megszűnését megelőző évben szerzik meg. Mindazonáltal a havi átlagjövedelem-fogalom alkalmazásával kapcsolatos jogalkalmazói gyakorlatot felülvizsgálják, és a vizsgálat eredményének függvényében az Mmtv. módosításának lehetőségét megvizsgálják.

2017. szeptember 22-én kelt újabb levelében az államtitkár arról tájékoztatott, hogy az érintett fogalom felülvizsgálata folyamatban van, jelenleg is szakértői szintű egyeztetések folynak, melyek a szabályozás szakmai és jogpolitikai lehetőségeit vizsgálják. A probléma megoldásához nélkülözhetetlen, hogy a havi átlagjövedelem számítási módjai együttesen az érintett körre való alkalmazhatóság tekintetében is felülvizsgálatra kerüljenek, ebben az esetben elengedhetetlen annak a vizsgálata, hogy jelenleg a havi átlagjövedelem egyes számítási módjai milyen hatással vannak az ügyfelekre, fennáll-e olyan helyzet, amelyre szükséges megoldást találni, továbbá, hogy a célcsoport milyen időtartamon belül szerzi meg a jogosultsághoz szükséges biztosítási időket és az ellátás alapjául szolgáló jövedelmeket. A megoldási alternatíva kialakítása során kiemelten fontos a megváltozott munkaképességű személyek szociális biztonságának megteremtése és megőrzése, így szükséges annak vizsgálata is, hogy milyen tartós változások következhetnek be egyes megoldási alternatívák által. Az érintett fogalommal kapcsolatos felülvizsgálat eredményéről, illetve ennek függvényében elkészített javaslatáról az államtitkár tájékoztatást ígért, ez a mai napig még nem érkezett meg.

Bízom benne, hogy tájékoztatásommal segítettem a munkáját.

Budapest, 2018. február „ 5 .”

Üdvözlettel:

Székey László

